

Docenteninstructie Thema 6 Ik en mijn toekomst

Lesbrief	Beroepenmagazine
Aantal uren	30
Uitvoering	Individueel, in tweetallen en in viertallen
Werkkaarten	Werkkaart Moodboard maken Werkkaart Een pitch geven

Toelichting en aandachtspunten algemeen

Deze lesbrief bestaat uit vier activiteiten.

Voor deze lesbrief kunnen de leerlingen de volgende websites gebruiken:

- Over beroepen:
 - www.vrijeberoepenmagazine.be, onder andere over beroepen in de sport;
 - www.nursing.nl over beroepen in de zorg maar ook gericht op secretaresses;
 - www.werkbladmagazine.nl/artikel/kansen-op-werk-in-de-detailhandel, met name gericht op solliciteren en zoeken naar werk;
 - www.tkmst.nl/, vervangt het magazine en geeft informatie over allerlei beroepen;
 - <http://vakbladen.vindhetviahier.nl>, hier vinden leerlingen links naar vakbladen voor veel richtingen waaronder detailhandel.
- Over beroepskleding:
 - www.bedrijfskledingshop.nl/.

Deze lesbrief staat in het kader van beroepen. Dit vraagt wat voorbereiding:

- Nodig gastdocenten uit, ouders van leerlingen, die iets kunnen vertellen over hun beroep.
- De leerlingen gaan in de activiteit Interview met een beroepsbeoefenaar op bedrijfsbezoek. Organiseer dit tijdig. Misschien dat dit in de mentorlessen ingepast kan worden.
- De leerlingen werken voor de meeste activiteiten in groepen van vier. Ze kunnen activiteiten verdelen. Zo kunnen bijvoorbeeld twee leerlingen het interview doen, terwijl twee andere leerlingen een kledingstuk of accessoire uitwerken.

Voor het beroepenmagazine zijn de activiteiten 1 en 3 voorwaardelijk. Activiteit 2, de bedrijfskleding, is niet per se nodig voor het magazine maar maakt het wel aantrekkelijker om te maken.

Deze lesbrief krijgt een vervolg in leerjaar 2, waarin bij elk thema een aantal beroepen centraal staan.

Toelichting en aandachtspunten per activiteit

Activiteit Op bedrijfsbezoek

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw¹

Nederlands (1-10)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	-
Mens en Natuur (28-35)	-
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	-
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen²

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.1, 1.5, 1.6, 1.7, 1.9, 1.10, 1.13	2.1, 2.2, 2.7, 2.12, 2.16, 2.19, 2.20
Luisteren	-	-
Spreken	-	-
Lezen zakelijk	1.53, 1.54, 1.57, 1.58, 1.61	2.56, 2.57, 2.59
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.85, 1.86, 1.92, 1.95	2.99, 2.102, 2.108, 2.11, 2.112
Wiskunde	1F	2F
Getallen	-	-
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	-	-
Verbanden	-	-

¹ Een omschrijving van de kerndoelen vmbo onderbouw (SLO) zijn te vinden op de site van de Vakcollege Groep.

² Voor deze overzichten zijn de omschrijvingen in het Referentiekader Taal genummerd. De overzichten Referentiekaders Taal en Rekenen zijn te vinden op de site van de Vakcollege Groep.

De nummers met een 1 ervoor slaan op niveau 1F en die met een 2 ervoor op niveau 2F.

In de overzichten bij de activiteiten staan bij de Referentiekaders Taal en Rekenen die punten aangegeven waar de nadruk op valt binnen die desbetreffende activiteit.

Activiteit	Op bedrijfsbezoek
Stap 1 Oriënteren	Verzamel en onderzoek informatie over beroepen. Brainstorm over beroepen.
Stap 2 Voorbereiden	Bereid het interview voor. Bereid het bedrijfsbezoek voor.
Stap 3 Uitvoeren	Voer het bedrijfsbezoek uit. Houd het interview. Werk het interview uit tot een artikel.
Stap 4 Reflecteren	Kijk terug op het bedrijfsbezoek. Evalueer het interview en beoordeel elkaars artikel.

Hier gaan de leerlingen op pad. De interviews kunnen ook buiten schooltijd afgenomen worden. Dit kan onder de noemer huiswerk.

De interviews kunnen ook in de lessen Nederlands worden uitgevoerd. Overleg in ieder geval met de docent Nederlands over de manier waarop daar geleerd wordt om een interview af te nemen.

Leg vooraf uit wat een pitch is:

Een pitch (Engels voor onder meer verkooppraatje) is een beknopte presentatie. In de pitch geef je in een paar minuten de kern van je aanbod neer.

Stap 1 Oriënteren

De leerlingen gaan op bedrijfsbezoek en interviewen een beroepsbeoefenaar. Dit interview komt uiteindelijk als artikel in het beroepenmagazine.

De leerlingen gaan in viertallen op bedrijfsbezoek maar maken ieder individueel een artikel.

Bij b.

Geef eerst de zes domeinen door die met Mens & Dienstverleners te maken hebben: Zorg & Welzijn, Commerciële Dienstverlening, Facilitaire dienstverlening, Uiterlijke Verzorging, Veiligheid & Sport en Toerisme & Recreatie. Vraag bij elk domein welke beroepen daar volgens de leerlingen bij passen.

Laat de leerlingen daarna wat ongestructureerd zoeken, in die zin dat ze geen exacte zoekvragen hoeven op te schrijven voor ze op sites over beroepen gaan kijken. Geef ze de links die vooraan in deze instructie staan.

Als u de lesbrief **Mijn kwaliteiten** heeft gedaan, kunt u ze daarop wijzen: Welke talenten en eigenschappen heb je toen allemaal opgeschreven? En welke daarvan passen bij een beroep waarover je meer wilt weten?

Hebt u die lesbrief niet gedaan, maak dan eventueel een rijtje met de leerlingen: Schrijf je talenten en eigenschappen op. Of doe de oefening uit de lesbrief **Mijn kwaliteiten** over talenten en eigenschappen.

Bij d.

Er zijn verschillende sites met informatie over het afnemen van een interview. Een van die sites is www.carrieretijger.nl/functioneren/communiceren/mondeling/modellen/interview. Laat de leerlingen zelf zoeken via de zoekwoorden 'interview afnemen'.

Bij Keuzes maken

Aan het einde van de brainstorm en keuzes maken gaan de leerlingen in groepjes van vier verder. Begeleid het proces van matches: kijk welke leerlingen naar ongeveer dezelfde instellingen of bedrijven willen. Ze hoeven dus niet alle vier hetzelfde beroep te willen onderzoeken.

Stap 2 Voorbereiden

Bij b.

Kap niet te snel af als een leerling een beroep heeft gekozen dat waarschijnlijk te hoog gegrepen of niet zo bij hem of haar lijkt te passen. Laat ze maar ontdekken via het bedrijfsbezoek en het interview of de keuze reëel was.

Bij d.

Laat de groepjes eerst zelf een aanpak bedenken en laat ze die aan elkaar vertellen. Probeer met de hele klas tot één goede aanpak te komen.

Bij Wie ga je interviewen? – a.

Geef aan dat het interview straks in het magazine komt te staan, tenminste, als u activiteit 4 Het beroepenmagazine ook uitvoert. Anders is het leuk om de interviews later op groot formaat te printen en op te hangen.

Bij Interview voorbereiden – d.

U kunt de vragen controleren of de docent Nederlands. U kunt er ook voor kiezen de leerlingen elkaars vragen te laten controleren. Geef dan een rijtje criteria aan hen, zoals:

- Gaan ze over het gekozen beroep?
- Bieden ze de mogelijkheid om informatie te krijgen (ofwel te geven door de beroepsbeoefenaar)?
- Zijn ze duidelijk gesteld?
- Zijn ze beleefd gesteld?

Wat altijd helpt is de vijf vraagwoorden *wie – wat – waar – wanneer – waarom* te laten gebruiken. Geef deze tip door aan de leerlingen.

Stap 3 Uitvoeren

Bij Het bedrijfsbezoek afleggen.

De foto's en interviews worden later opgenomen in het magazine.

Stap 4 Reflecteren

Zorg dat de artikelen goed worden beoordeeld, of u nu wel of niet het magazine laat maken. Vraag de docent Nederlands om mee te kijken.

Activiteit Beroepskleding

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw

Nederlands (1-10)	1, 2, 5, 6, 7, 8
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	-
Mens en Natuur (28-35)	-
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	48, 49
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.2	2.1, 2.2
Luisteren	-	-
Spreeken	1.38, 1.40, 1.44	2.47
Lezen zakelijk	1.53, 1.57, 1.58	2.56, 2.64
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.77	2.95, 2.96
Wiskunde	1F	2F
Getallen	-	-
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	-	-
Verbanden	-	-

Activiteit	Beroepskleding
Stap 1 Oriënteren	Verzamel en onderzoek informatie over verschillende bedrijfskleding en accessoires. Brainstorm over bedrijfskleding en accessoires die bij een beroep horen.
Stap 2 Voorbereiden	Ontwerp de bedrijfskleding of accessoires.
Stap 3 Uitvoeren	Maak de bedrijfskleding of accessoires. Fotografeer de bedrijfskleding of accessoires. Schrijf een kort verslag bij de foto's.
Stap 4 Reflecteren	Presenteer de bedrijfskleding en accessoires in een modeshow.

Deze opdracht kan gedaan worden door of in samenwerking met de collega's die de kunstvakken verzorgen.
De resultaten kunt u laten gebruiken voor het maken van de activiteit Het beroepsmagazine.
De foto's en reportages worden daarin onderdeel van het magazine.

Stap 1 Oriënteren

Bij c.

De leerlingen kunnen ook zoeken met de zoekwoorden 'bedrijfskleding'.

Bij d.

Als u de activiteit Op bedrijfsbezoek hebt gedaan, kunt u de leerlingen ook voor het beroep dat ze daar gekozen hebben de kleding of het accessoire laten maken.

Stap 2 Voorbereiden

Bij e.

Misschien kunt u de leerlingen een budget geven. Ze kunnen dan berekenen wat ze ervoor kunnen kopen.

Stap 3 Uitvoeren

Bij d.

De leerlingen berekenen de kostprijs en van daaruit de verkoopprijs inclusief BTW.

Bij De reportage.

Als u activiteit **Het beroepsmagazine** uitvoert, kunt u aangeven dat de reportage gebruikt wordt voor het magazine. Alternatief is straks de collages en de foto's met reportage in de klas op te hangen als een tentoonstelling.

Activiteit De personeelsadvertentie

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw

Nederlands (1-10)	-
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	-
Mens en Natuur (28-35)	-
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	-
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	-	-
Luisteren	-	-
Spreken	-	-
Lezen zakelijk	-	-
Lezen fictie	-	-
Schrijven	-	-
Wiskunde	1F	2F
Getallen	-	-
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	-	-
Verbanden	-	-

Activiteit	De personeelsadvertentie
Stap 1 Oriënteren	Verzamel personeelsadvertenties. Onderzoek informatie over personeelsadvertentie. Brainstorm over de advertentie.
Stap 2 Voorbereiden	Ontwerp de personeelsadvertentie.
Stap 3 Uitvoeren	Maak de personeelsadvertentie.
Stap 4 Reflecteren	Geef een pitch over je personeelsadvertentie. Evalueer de personeelsadvertentie.

Deze opdracht kan worden gedaan in samenwerking met de vakgroep Nederlands (qua taal) en eventueel met de collega's van de kunstvakken voor het creatieve deel van de advertentie. De leerlingen werken individueel aan deze taak. Overleggen met anderen kan uiteraard wel.

Stap 1 Oriënteren

Bij b.

Om wat ideetjes op te doen kunnen er tijdschriften bekeken worden. Leerlingen kunnen van thuis mooie advertentie meenemen of op school in tijdschriften bladeren.

Bij Brainstormen.

De leerlingen kunnen het beroep nemen dat ze bij de eerdere activiteiten gekozen hebben. U kunt ze ook weer een nieuw laten kiezen.

Stap 2 Voorbereiden

Bij Oefenen met de pitch.

Deel de **Werkkaart Een pitch** geven uit. Neem de kaart door en laat de leerlingen ermee oefenen. Dit kan eventueel ook in de les Nederlands gebeuren of als huiswerk.

Stap 3 Uitvoeren

Bij a.

Als u het beroepenmagazine gaat maken, geef dat dan tijdig door aan de leerlingen. Vertel dat ze erop letten dat deze straks in het beroepenmagazine moet passen!

Stap 4 Reflecteren

Bij b.

Geef elke leerling de kans om de pitch te doen. Geef de rest van de klas de opdracht goed te luisteren en direct na de pitch het formulier in te vullen.

Bespreek na afloop de formulieren.

Activiteit Het beroepsmagazine

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw

Nederlands (1-10)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	-
Mens en Natuur (28-35)	-
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	48, 49
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.1, 1.2, 1.3	2.1, 2.2
Luisteren	-	-
Spreken	1.40	2.44, 2.47, 2.50
Lezen zakelijk	-	-
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.80, 1.81, 1.85, 1.86, 1.92, 1.95	2.99, 2.100, 2.102, 2.108, 2.111, 2.112
Wiskunde	1F	2F
Getallen	-	-
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	-	-
Verbanden	-	-

Activiteit	Het beroepenmagazine
Stap 1 Oriënteren	Onderzoek de opmaak en inhoud van een beroepenmagazine. Verzamel voorbeelden van beroepenmagazines. Brainstorm over de stijl en de titel van het beroepenmagazine.
Stap 2 Voorbereiden	Ontwerp een moodboard voor het beroepenmagazine. Ontwerp de voorkant van het beroepenmagazine.
Stap 3 Uitvoeren	Schrijf een bijdrage voor het beroepenmagazine. Maak het beroepenmagazine.
Stap 4 Reflecteren	Presenteer het beroepenmagazine.

In overleg kan (een deel van) het beroepenmagazine worden samengesteld in samenwerking met de vakgroep Nederlands. Met name de tekstuele gedeeltes lenen zich hier goed voor.

Het magazine wordt in elkaar gezet. Is er een grafische afdeling binnen school, dan kunnen zij wellicht een gastles verzorgen of behulpzaam zijn bij het samenstellen van het tijdschrift..

Afhankelijk van de activiteiten die u eerder hebt gedaan komen er meer of minder onderdelen in het magazine.

De leerlingen werken in viertallen. Dat betekent dus dat er van alle vier de leerlingen de resultaten in kunnen komen van (elk onderdeel vier keer):

- het artikel over het bedrijfsbezoek (interview);
- de reportage over het kledingstuk of accessoire;
- de personeelsadvertentie.

Zorg voor een aantal tijdschriften die u kunt laten zien, als er bepaalde onderdelen van een magazine maken aan de orde komen.

Stap 1 Oriënteren

Bij b.

Het beroepenmagazine van www.nursing.nl gaat over één beroep. De magazines die bij de websites vooraan deze instructie zijn genoemd zijn breder. Kijk welke gemakkelijk te gebruiken zijn.

Bij c.

Zorg zelf ook voor een aantal bladen, buiten bladen op internet.

Bij Brainstormen.

Als brainstorm maken de leerlingen in viertallen een moodboard. Gebruik hiervoor de **Werkkaart Moodboard** maken. Deel deze uit. De leerlingen hebben hier misschien al meegewerkt in het thema **Ik en gezondheid**.

Stap 2 Voorbereiden

Bij b.

Laat aan de hand van wat voorbeelden uit tijdschriften zien wat een redactioneel is. Soms heet het 'redactioneel' en soms 'van de redactie'. Vaak geeft de hoofdredacteur daarin aan welke artikelen belangrijk zijn volgens hem of haar en geeft de eigen mening over ene onderwerp uit het tijdschrift.

Stap 4 Reflecteren

Bij a.

Bekijk met de klas het filmpje van de presentatie van het magazine I Love Fashion News: www.ilovefashionnews.nl/tag/presentatie-magazine/.

